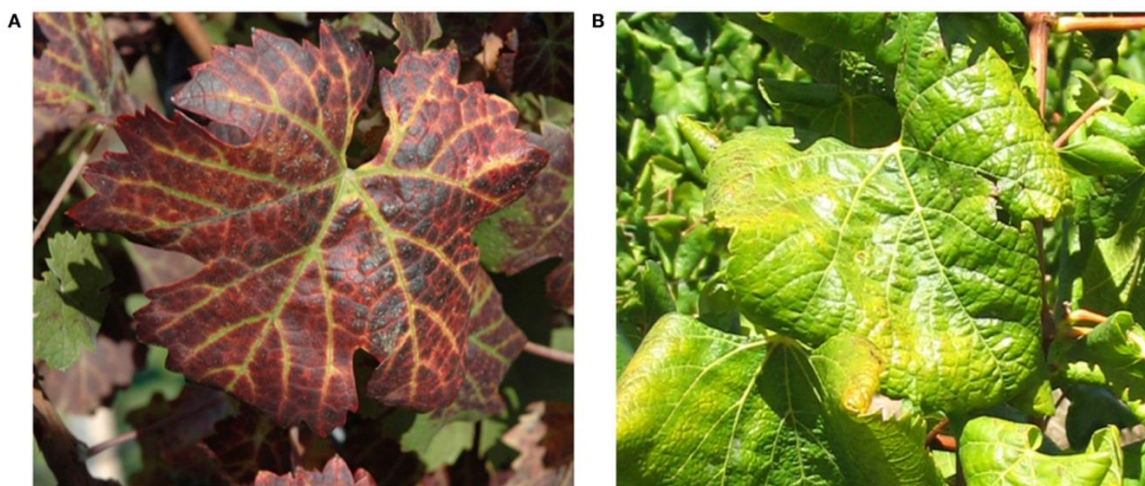

Zvinutka viniča

Zvinutku viniča (Grapevine leafroll – associated viruses) spôsobuje podľa najnovších poznatkov až sedem vírusov. Je rozšírená takmer v každej vinohradníckej oblasti na svete, predovšetkým v severnejších, chladnejších oblastiach. Aj v podmienkach Slovenska predstavuje ochorenie jednu z najškodlivejších viróz. Ako vyplýva z názvu, hostiteľskou rastlinou je vinič hroznorodý.

Typické prejavy zvinutky viniča možno pozorovať koncom júna alebo v júli. Zo začiatku sa spodné listy **zvinujú okrajmi dolu**. Zvinovanie sa postupne rozširuje aj na mladšie listy. Zvinuté listy sú drsnejšie, matné a stávajú sa veľmi krehkými. Listy sa po stlačení lámu až praskajú. Na konci augusta až začiatkom septembra dochádza k farebným zmenám na postihnutých kroch, kedy sa **listy predčasne zafarbiajú**. Práve v tomto období sú symptómy na napadnutých kroch najlepšie viditeľné. Pre **biele odrody** je typické **žlté sfarbenie** pletiva listov, zatiaľ čo pri **modrých odrodách** do **karmínovočervena**. Charakteristické je zafarbenie medzižilkového pletiva, pričom úzky pás v okolí hlavných žiliek zostáva zelený.

Obr. 1 – Typické prejavy na modrých a bielych odrodách viniča hroznorodého

<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fmicb.2013.00082/full>

Príznaky ochorenia nie sú zameniteľné s inou chorobou. V niektorých prípadoch napadnutia, predovšetkým vo vinohradoch na severnej hranici pestovania viniča, sa na infikovaných kroch nič neurodí. Bolo dokázané, že po napadnutí býva úroda bobúľ znížená o 40 – 60 %. Ochorenie skracuje životnosť krov. Kry nepravidelne rodia, v nepriaznivých rokoch úroda a kvalita rapídne klesá. Pozorované bolo aj zníženie obsahu cukru a **zvyšovanie obsahu kyselín**.

Ochorenie je možné prenášať množiteľským materiálom. Vektormi prenosu zvinutky viniča sú červce z čeľade *Pseudococcidae* (*Pseudococcus longispinus*, *Planococcus ficus*) a tiež puklica slivková (*Parthanolecanium corni*).

K ochranným opatreniam patrí včasné odstraňovanie chorých a z choroby podozrivých krov, likvidácia burín a ochrana viniča pred vektormi. Veľmi dôležité je nové výsadby zakladať z bezvirózneho výsadbového materiálu. Na priamu ochranu proti zvinutke viniča nie sú registrované žiadne prípravky na ochranu rastlín.

Ing. Ivana Horváthová

ÚKSÚP, Odbor ochrany rastlín

27.8. 2018